ATILIM

Yıl 9, sayı 4 (100)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 1 Nisan 1982

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Yaşasın 1 Mayıs! İşçiler, tüm emekçiler, ilericiler 1 Mayıs'a konan yasağın kalkması için birleşin!

Yıkım yolu

Egemen çevreler, gerici, işbirlikçi burjuvazinin erkini sürdüren cunta, Türkiye'yi, anayurdu uçurumlara doğru itiyor. Cunta, erki ele aldığı günden, NATO'ya, Amerika'yla bağlanan ikili kölelik anlaşmalarına bağlı kalacağını açıklamıştır. 12 Eylül'den bu yana bu yolda yeni yeni adımlar attı, atıyor.

Savunma Bakanı Bayülken, NATO "nükleer planlama" grubunun son toplantısında, Amerika'nın istediği yönde alınan kararları cunta adına onayladığını basın toplantısında açıkladı. Neyi onayladı? Savaşı onayladı! Sovyetler Birliği'nin, L.İ.Brejnev'in en yetkili ağızdan tüm dünyaya açıkladığı nükleer silahlanma yarışını durdurma, insanlığın bir atom cehenneminde yok olma, külolma tehlikesini somut önleme önerisini, Reagan yönetimi, NATO geri tepti, buna yanaşmadı. Cuntanın Savunma bakanı buna oy verdi.

Reagan, Beyaz Saray, Sovyetlerin yeni barış önerilerine karşın gerginliği daha da artırma yönünde yeni provokasyonlara gidiyor. Politik havayı sertleştiriyor. O, bu serüvencilik politikasına Türkiye'yi de, cunta yönetimini de çekiyor. Bunun en taze, dumanı üstünde örneği, 6. Filodan 2 savaş gemisinin Boğazlar'dan geçip Karadeniz'e çıkmasıdır. Bu tür çıkışlar yeni değildir. Amerika bunu, ara ara yineliyor. Bu olay, Amerikan emperyalizminin kendi saldırganlık planlarından başka hiç bir şeye aldırmadığını gösteriyor. Cunta, Türkiye'nin, halkımızın ulusal çıkarlarını ayaklar altına alıyor.

Cunta bir yandan militarizmi güçlendiriyor. Öte yandan bunun kaçınılmaz bir sonucu, NATO'nun, Weinberger'lerin Türkiye'den istediklerine buyur diyor. Amerikanın "çevik kuvvetleri"'ni topraklarımıza yerleştirme yolunda Van bölgesinde hazırlıklar, kuruluşlar gidiyor.

Cunta bu halk düşmanı politikayı, içerde ilerici güçlere karşı baskı, terör kampanyasını artırmak yoluyla uyguluyor. Cuntanın politikası yıkım yoludur. Buna karşı savaş kurtuluş yoludur!

■ Sovyet Barış Önerileri Desteklenmelidir!

Türkiye önündeki fırsatı değerlendirmelidir!

SBKP Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Devlet Başkanı L.İ.Brejnev yoldaş Sovyet sendikalarının 17. Kongresinde yaptığı konuşmada, silahlanma yarışını durdurma ve gerginliklere son verme amacıyla NATO ülkelerine yeni öneriler getirdi. Sovyetler Birliği'nin iyi niyetini, yapıcılığını kanıtlamak için tek yanlı olarak ülkenin Avrupa bölümüne yeni füzeler yerleştirmeyi durdurduğunu, uluslararası ortamda yeni gerginlikler olmazsa bu yıl içinde bu füzelerin sayısında azaltmaya da gidileceğini açıkladı. Brejnev ayrıca iki askersel pakta ait savaş gemilerinin dünya denizlerinde, bu arada Akdeniz'de birbirinden uzaklaşmalarını önerdi. TKP Genel Sekreteri Bilen yoldaş, 19 Mart 1982 günü yaptığı bir açıklamada, bu önerilerin ulusal çıkarlarımız ve bölge barışı açısından taşıdığı büyük önemi vurguladı. Ne ki cunta yönetimi NATO toplantısında ABD'nin dayattığı red kararını onayladı. Üstelik 26 Mart günü iki Amerikan savaş gemisinin Karadeniz'e açılarak provokasyona başvurmasına göz yumdu. Bilen yoldaş, bu gelişmeler karşısında 29 Mart günü yeni bir açıklama yaptı. TKP'nin güncel dış politika sorunları karşısındaki tutumunu ortaya koydu:

"Cuntanın Savunma Bakanı Bayülken, NATO toplantısında, Sovyetler Birliği'nin barış önerilerine karşı Amerikan görüşünü desteklediklerini kamuoyuna açıkladı. Bu açıklama yapılırken, 26 Mart günü, Amerikan 6. Filosuna bağlı iki savaş gemisi de Boğazlar'dan geçti, Karadeniz'e çıktı. Bu açık Amerikan kışkırtması karşısında Sovyetler Birliği haklı bir tepki gösterdi, ABD'ni sert bir dille kınadı. Görülüyor ki, Amerikan savaş filosunun varlığı Karadeniz'i de, öteki bölgeler gibi, bir gerginlik odağına dönüştürebilir.

"Oysa, bundan kısa bir süre önce,

▶Arkası 7. sayfada

—————YAŞASIN 1 MAYIS !—————

Yaşatacak seni tunç bileğimiz!

İşçi sınıfımız, emekçi halkımız, ilerici güçler bugün ülke tarihinin en ağır saldırılarıyla karşı karşıyadır.

Askersel diktatörlük altında: Gerçek ücretler, maaşlar, taban fiyatları yirmi yıl öncesinin düzeyine düşürüldü. Yaklaşık altı milyon insan işsiz! Halk yarı aç yarı tok! İşten çıkarmalar hızlanıyor!

İşçi sınıfının sendikal hakları yok edildi. Halk yığınlarının elinden ekonomik ve politik çıkarlarını savunmasının tüm yasal araçları zorla alındı.

Halkın alın teri işbirlikçi, vurguncu, asalak tekellerin ve Amerikan silah tüccarlarının kasalarına akıtılıyor. Büyük sermayeye kârını daha da artırması için her olanak sağlanıyor. Tekeller zenginleştikçe, halk daha da yoksullaşıyor.

Cunta ulusal çıkarları, ulusal onuru çiğneyerek, ABD yönetiminin hesapsız, serüvenci politikasının dümen suyunda gidiyor. Ülke topraklarını Amerikan "çevik kuvvetler"ine açmaya hazırlanıyor. ABD yönetiminin, ülkemizi, Ortadoğu'da sosyalist ülkelere ve ulusal kurtuluş hareketine karşı bir saldırı üssüne çevirmesine olanak sağlıyor. Ülkemizi bölgede ve dünyada çağdaş, ilerlemeden yana her gelişmeden yalıtlayıcı bir politika izliyor.

Yazgısını artan ölçüde ABD yönetiminin geleceği olmayan, karanlık politikasına bağlayan cunta yönetimi, Sovyetler Birliği'nin barış yanlısı yapıcı yararlı önerilerini geri çeviriyor. Ülkemizi nükleer bir savaşta yok olma tehlikesine sürüklüyor.

Cunta işsizliğe, pahalılığa, Amerikan boyunduruğuna karşı çıkan tüm güçler üzerinde yoğun baskılar, faşist yöntemler uyguluyor. Faşist MHP'

▶Arkası 7. sayfada

PARTİ YAŞAMI

İşkence ve komünist

Polisler beni fabrikadan aldılar."Biz herşeyi biliyoruz..., konuşmazsan öldürüp cesedini atacağız" dediler. Biri "öldürelim", diğeri "öldürmeyelim" dedi. Karakolda yakalananlardan biri beni tanıdığını, komünist olduğumu söyledi: Falakaya çektiler. Birşey bilmediğimi söyledim. Saldılar.

Birkaç gün sonra yine aldılar."Önce, yalan söyledin"-"konuşursan, serbest bırakılacaksın" dediler... 1.Şubede hücreye attılar. Daha önce tanıdığım biri ile bizi yalnız bıraktılar. Birbirimizle hiç konuşmadık.Daha sonra hücredeki kişiyi tanıdığımı ve konuşmalarımızı banda aldıklarını söylediler. Ben yine kimseyi tanımadığımı söyledim" Getirin şu teypi, bir de ben dinleyeyim" deyince, oyunları bozuldu. Bana, parti adımı, randevularımı sordular. "Biz zaten herşeyi biliyoruz" deyip işkenceye başladılar. Elektrik, falakadan sonra boynuma ip bağlayıp asacaklarını söylediler. Tüm bunların blöf olduğunu sezmiştim. Kollarımdan astılar. Bayılmışım.

Günlerce işkenceyi sürdürdüler. Sürekli yoldaşların isim ve evlerini sordular. Bilmiyorum, dedim. Bu arada daha önce yakalanan birkaç tecrübesiz kişi, kendilerini yazıya ve mitinglere benim götürdüğümü söylediler. Günlerce bunu kabul ettirmeye çalıştılar. Birkaç kişiyi daha işkenceye getirdiler. Yine tanımadığımı söyledim. Falakaya yatırdılar.

Sonunda polis, çözülenlerden birine "Ne diye buna iftira ediyorsunuz, falakada ölecek, senin söylediğin adamların bu yerlerini bilmiyor"dedi. İşkencede olduğum halde, buna çok sevindim. İşkenceciler pes ediyorlar, işin içinden çıkamıyorlardı. Çareyi bu sefer, ona işkence yapmada buldular. Ve başarılı da oldular. Çünkü o, aklınca işkenceden kurtulmak için, kendisinin "doğru" söylediğini polise göstermek yolunu seçti. Bunun için birkaç yeni isim daha verdi. Benim için "o bunları da tanır", dedi. Tanıdığımı söyledikleri birkaç kişiyi daha getirdiler. Moralimi bozmadım. Kimseyi tanımadığımı söyledim. Bir işçinin ayak tırnaklarını söktükleri halde, birşey söylemedi.

Bazı tecrübesiz kişileri hücrelerimiz ayrı olduğu için, etkileyemiyordum. Sonunda, tehlikeli olmasına karşın, bunlara da yardımcı oldum. Bulduğum güvenilir yöntemlerle polisin oyununa gelmelerini önledim. İşkenceyi birkaç gün daha devam ettirdiler. Sonunda beni serbest bırakmak zorunda kaldılar. Konuşanlar, "kurtulma"yı başaramadı. Ama ben ve daha da önemlisi polisin adını öğrenemediği yoldaşlar,parti örgütü kurtulduk.

G.Sürer, İstanbul

YIĞINLARIN İÇİNDE

● Fabrikada ●

"İşyerimizdeki temel örgütümüzde sık sık şu soruyu tartışırdık. İşyerinde parti çalışmasıyla, sendikal çalışmayı ayıran nedir? Acaba, parti örgütü gibi değil de, sendika örgütü gibi mi çalışıyoruz?

"Bir ara, günlük, çoğu kez fabrika sınırlarını aşmayan sorunlara fazla ağırlık verdiğimiz, bu nedenle politik aydınlatma, bilinç verme görevimizi yeterince yapamadığımız yargısına vardık... Örneğin yemeklerin kötülüğüne ve ücretlerin geç ödenmesine karşı iş yerimizde iki kez direnişe çıkılmıştı. Patronun çağırdığı sıkıyönetimciler, işçilere göz dağı da vermişti. Ama hâlâ işçinin bir bölümü, patrona kızdığı kadar, cunta rejimine kızmıyordu. Öyleyse, günlük sorunlar yerine, ağırlığı arkadaşların anlayacağı dilde, cuntanın niteliğini, amaçlarını, demokrasi ve barış savaşına katılmanın gereğini propaganda etmeye vermeliydik. Öye de yaptık. Ama bir süre sonra onlardan yalıtlanmaya başladığımızı farkettik. Üstelik, ağırlığı propagandaya vermemize karşın, şimdi arkadaşların demokrasi savaşımına daha hazır olduğunu da pek söyleyemiyorduk. Konuyu bir kez daha ele aldık. Sorun nerdeydi?

"Ağırlığı, ya günlük konulara ya da politik bilinç vermeye kaydırmak diye bir ikilem kurmak yanlıştı. Günlük sorunlarını küçümseyen, bunun için en önde savaşmayan yalnızca ülkenin politik durumuyla ilgili ahkam kesenlere kimse kulak asmıyor. Sendikal çalışmanın, ya da kendiliğinden çıkışların sınırı, o somut istemler için savaşım ve sonuç almaktır. Ama parti örgütünün görevi burada bitmiyor. Bu eylemin başarısından veya yenilgisinden, daha ileri istemler, yığının bilincini, örgütlülüğünü, savaşım gücünü artıran bir sonuç çıkarmak gerekiyor. Bizim eksiğimiz, yığın en yakıcı istemler için eyleme hazırlanırken, eylem sırasında ve sonrasında, yani antenlerin en açık olduğu zamanda yakıcı isteme ve eyleme bağlı olarak bilinç verme işini başaramamaktı.

"Ama, yığının bize kulak vermesi, antenlerin açık olması, her söylediğimizin kavrandığı, benimsendiği anlamına gelmiyor. Biz iyi bir verici,iyi bir propagandacı mıyız?Hayır! Çoğu kez, Atılım ve Radyo'dan naklen yayın yapar gibi olduğumuzu gördük. Şimdi bize düşenin asıl onları alıp, özümseyip fabrikamız için, deyim yerindeyse onun dalga boyunda özel yayın yapmak olduğunu kavrıyoruz. Bir örnek vereyim. Partinin merkez yayını: "Cunta, ABD'ne boyun eğerek, BM'lerde, İsrail aleyhindeki oylamada çekimser kaldı. Bu ulusal çıkarlarımıza, bölge ülkeleriyle ilişkilere ters düşüyor." dediğinde biz bunu kendi propagandamızda: "ABD'nin bu baskısı, cuntanın bu tutumu, fabrikanın Libya'dan aldığı siparişleri etkileyerek, bir bölümümüzün işten çıkarılmasına yol açabilir" diye bizim işyerine, işçilerin sorununa bağlamaya çalışıyoruz. Sonra, fabrika içinde çeşitli bilinç düzeyinde, çeşitli politik eğilimden işçiler var. En bilinçsiz sandığımız arkadaşın bile dünya ve Türkiye'de olup bitenler üzerine, doğru-yanlış, eksik-çarpık bir görüşü var. Fabrika içinde zaman zaman belli politik konular öne çıkıyor. İşçi güncel politik konuları tartışıyor. Politikaya ilgi duyuyor. Ama bu tartışmalara katılanlar, şu ya da bu ölçüde etkilendikleri politik akımın görüşleri açısından soruna yaklaşıyor. Ne ki, işçi olmanın getirdiği nesnel çıkar birliği onları birleştiriyor. Deneyden öğrendiğimiz bize düşen görevin bu tartışılan konuyu saptayıp, o konuda partimizin görüşünü, (tüm işçinin, yığının çıkarına uygun olduğu için avantajlıyız) iletebilmektir. Ama nasıl? Herkesi aynı kefeye koyup, herkese aynı biçimde ve düzeyde propaganda yaparak değil! Yoksa kimisini hemen karşımıza almış, kimisinin zaten bildiklerini yinelemiş oluyoruz. Oysa, yukardaki örneği alalım. CHP, MSP, ya da Dev-Yol vb. eğilimli işçilerle, ortak olduğumuz konulardan yola çıkarsak daha kolay anlaşmak, onların kafasındaki soruları, yanlışları yanıtlayarak daha fazla bilinç vermek olanaklı değil mi?

"Bir de, yemeklerin düzelmesi için yapılan eylemden, hemen tüm işçilerde cunta rejimine son vermek gibi bir istem ve bir bilinçlenme doğmasını bekliyoruz. Böyle olmayınca da, yaptığımız propagandanın işe yaramadığı sonucunu çıkarıyoruz. Yanlış. Bilinçlenme, çoğu zaman böyle sıçramalı olmuyor. Adım adım ve her işçide farklı düzeyde ilerliyor. Bir adım ileri götürebildik mi? Örneğin, yalnız patrona kızanlar, şimdi sıkıyönetimcilere de kızıyor mu, sıkıyönetimcilere kızanlar, şimdi cunta rejimine de öfkeli mi? Daha önce cuntaya karşı olmasına rağmen birliğin gereğini kavramayanlar, şimdi her düzeyde başarı için birleşmek gerektiği sonucunu çıkarabildi mi? Sorun burada.

"Sonra, hele bugün bizim fabrikadaki yemek boykotunun, biz işçilere yeterince bilinç vermeyi başarmamış olsak bile, politik bir önemi, devrimci bir içerliği yok mu? Fabrikalardaki, köylerdeki, semtlerdeki bu ufak kıpırtıların tümü birden ele alındığında, önemli bir politik sonuç doğurmaz mı? Biz temel örgütlere düşen görev, kaynaklardan dereleri her gün biraz daha gür akıtmak. Bunları bilinçte ve eylemde cunta rejimine karşı tek bir politik sel halinde birleştirecek olan partimiz var..."

R.Yaşar -İstanbul

Sovyet Sendikalar Birliği'nin 17. Kongresi

"Tüm halkın çıkar ve iradesini ifade eden bir emekçi devletinde sendikaların, emekçi çıkarlarını ve haklarını savunma ödevi acaba önemini yitirmiş midir?" 130 milyon üyeli Sovyet Sendikalar Birliği'nin 17. Kongre'sinde Brejnev yoldaş, 130 ülkeden konuk sendikacıların önünde böyle bir soruyu rastgele ortaya atmadı.

Burjuva ideologlarından reformistine, oportünistinden revizyonistine kadar tüm sosyalizm düşmanları sosyalist toplumda sendikaların rolünü, görev ve ödevlerini çarpıtmak için her türlü sahtekarlığa başvuruyor. Türkiye'de de öyle. Kimisi "Sovyetler'de sendikalar göstermeliktir. İşçinin yararına hiç bir işlev göremezler" diyor. Kimisi de "sosyalist ülkelerdeki sendikalar sendika olsaydı devlete karşı çıkarlardı" diyor. Çeşitli demagojilerle ya proletarya diktatörlüğünün, halkın devletinin en demokratik niteliğini gözlerden gizlemeye, ya da işçi sınıfının, halkın çıkarları temelinde birbiriyle sıkı sıkıya bağlı olan sosyalist devleti, komünist partisini ve sendikaları karşıt,çelişik kurumlar gibi göstermeye çalışıyorlar.

Oysa Brejnev'in yukardaki soruya yanıtı kesindir: "Hayır! yitirmemiştir. Bizim sendikalarımız emekçiyi, sermayenin egemen olduğu ülkelerdeki gibi devlete karşı, patrona karşı korumazlar. Sendikalarımız, emekçileri Sovyet yasalarının bazı kişi ve organlarca çiğnenmesi durumu karşısında korurlar."

Sovyetler Birliği'nde,öteki sosyalist ülkelerde ayrımsız tüm yurttaşların, bütün toplum bireylerinin hak ve özgürlükleri Anayasa'larla, sosyalist düzenin yasalarıyla güvence altına alınmıştır. Ama reel sosyalizm, adı üstünde reel'dir, daha da yetkinleşmekte önünde henüz çözülmesi gereken onlarca sorun vardır. Bu nedenle yasaları çiğneyen kişi ya da organlar hâlâ olabilir. Sendikaların emekçilerin çıkarlarını korumak görevi işte bunlara karşıdır.

Öte yandan Sovyet toplumu dinamik, serpilip gelişen, komünizme doğru adım adım ilerleyen bir toplumdur. Sendikaların burada bir de yapıcı, kurucu görevleri vardır. Brejnev yoldaş bunu şöyle dile getirdi: "Her gelişme dönemi yeni yeni ödevler ortaya koymaktadır.Bu ödevlerin yerine getirilmesinde sendikalarımızın yeri: Tüm cephelerde hücuma geçen emek ordusunun en ön sıralarıdır. Sendikalarımız sosyal süreçleri, ekonomik gelişmeyi etkilemede ve yığınları eğitmede çok büyük ve değişik yöntem ve deneyim deposuna sahiptir." Lenin'in hiç eskimeyen şu sözlerini anımsattı: "Sendikalar yönetim, ekonomi ve komünizm okuludur."

Bu okullardan, Sovyet erki döneminde birkaç emekçi kuşağı geçmiştir. Her kuşakla birlikte Sovyet sendikaları güçlenmiştir. Sovyet toplumunun, sosyalist demokrasinin çok yönlü gelişmesinin önemli bir motoru olmuştur. Emekçilerin komünizm kuruculuğuna aktif, büyük bir yaratıcılıkla katılmasının güçlü aracı olmuştur. Gerçekten tüm dünya emekçilerine açık "muazzam deneyim deposu"na dönüşmüştür. Her soydan ve boydan sosyalizm düşmanını asıl korkutan da bu "depo"dur. Bugün Sovyet emekçilerinin bu aracı daha etkin kullanmasının önünde hiç mi engel yok? Brejnev yoldaş, şu ya da bu düzeyde hâlâ rastlanan bürokratik anlayış ve uygulamalara dikkati çekiyor. Ama bunun panzehiri olarak da gene sosyalist demokrasiyi daha da geliştirmeyi gösteriyor. Sendikacılara yol gösteriyor: "Sendikacı, dosya yığınından çok insan yığını içinde olmalıdır" diyor.

Sovyet toplumunda, komünizm kuruculuğunda sendikacıların çalışma, yetki ve görev alanları, burjuva ve oportünist savların tam tersi, "toplum olgunlaştıkça, sosyalist demokrasi geliştikçe" sürekli genişliyor. Brejnev'in sözleriyle bu alan "çalışma koşullarının daha da iyileştirilmesinden, emekçinin günlük yaşantısındaki gereksinimleri: konut, beslenme, sağlık, eğitim, kültür, tek sözle insanın genliğini ve moralini belirleyen her türlü gereksiniminin en iyi biçimde karşılanması"na kadar uzanıyor.

SBKP 26. Kongresi'nin ana belgilerinden biri "Sovyet toplumunda herşey insan için, insanın genliği için" belgisiydi. Bu nasıl gerçekleşiyor? Sorunun yanıtını Brejnev yoldaş şöyle veriyor: "Sosyalist demokrasiyi daha da çok yönlü geliştirmek! Parti, devlet ve sendikalar birlikte, uyum içinde çalışmaktadır. Bu birlik, bu uyumluluk komünizm utkusunun garantisidir. Ve hiç kimse bu birliği sarsamıyacaktır."

Nesnel zorunluluk

B. GÜNER

FKÖ'nün Türkiye temsilcisi Ebu Firaz, cuntanın, Golan tepelerinin İsrail tarafından ilhakını kınayan BM kararına çekimser kalmasını eleştirirken, bu tutumun, Arap dünyasında şaşkınlık ve tepki yarattığını söyledi. Türkiye'de de barış ve demokrasi güçleri tarafından sert bir dille eleştirilen bu tutum, aynı zamanda nesnel bir olguyla da çelişiyor. Son zamanlarda, Türkiye'yle bölge ülkeleri arasındaki ilişkiler, ülkemizin dış ekonomik ilişkilerinde ağırlıklı bir rol oynamaya başlamıştır. Bu ilişkiler doğası gereği, gerçekçi, barıştan yana ve başına buyruk bir dış politikayı gerektiriyor.

Ne ki cunta, bu konuda da köşeye sıkıştı. O, NATO ile, dünya çapında gerginlik, çatışma ve silahlanma politikasının baş sorumlusu ABD yönetimiyle ilişkileri başa aldığını söylüyor. "ABD'nin adı geçmeseydi, Golan'la ilgili karara olumlu oy verirdik" diyecek kadar alçalıyor. İçerde, en geniş barış ve demokrasi güçleri üzerinde baskıyı ve terörü tırmandırıyor. Dışarda, ABD emperyalizminin dümen suyunda davranıyor.

Türkiye ile Ortadoğu ülkeleri arasındaki ilişkilerin gelişmesi, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarıyla çelişen yanlar da taşıyor. Gelişmekte olan ülkelerin kendi aralarındaki ilişkilerin gelişmesi, hele bunun Ortadoğu gibi, anti-emperyalist süreçlerin güçlü etkinliği altındaki bir bölgede yer alması, emperyalizmin uzun erimli çıkarlarıyla çelişen nesnel olguları bağrında taşır.

Ama şu da unutulmamalıdır: Emperyalizm öteden beri, Türkiye'deki konumlarını, bölgedeki kendi çıkarları doğrultusunda ustalıkla kullanmıştır. Bu amaçla üslerini ikili kölelik bağlarını, NATO'yu, "yardım" silahını, gerici yönetimlere desteğini kaldıraç yapmıştır. ABD'nin, NATO'nun bölgemizle ilgili Türkiye'yi ne şekilde kullanmak istediği, bugün Türkiye'de en geniş çevrelerce dile getiriliyor. ABD emperyalizminin, şimdi Ortadoğu ülkeleriyle gelişen ilişkilerden kendi çıkarları doğrultusunda yararlanmak istemesi, onun doğası gereğidir. Sonra, işbirlikçi tekelci burjuvazinin en gerici kesimleri, İsrail gibi, bir zamanların İran'ı gibi, emperyalizmin bölgedeki "küçük ortağı" olmak düşlerini kuruyorlar. Yayılmacı belgilere sarılıyor, emperyalizmin savaş arabasına binmeye bile hazır olduklarını açığa vuruyorlar. İşte böylesi bir ortamda, İsrail kınanmıyor, bir yandan, İran ile ticaret ilişkilerinin gelişmesi istenirken, bir yandan da İran devriminin etkilerinden korkuluyor. Türkiye'nin doğusunda ABD ile birlikte İran'a, Ortadoğu'ya yönelik üsler kuruluyor, operasyonlar yürüyor. Çevik Kuvvetler konusu gündemde! Görülüyor, cunta Türkiyesi, Ortadoğu'da olsa olsa NATO'nun Truva atı rolünü oynar.

Tüm bunlar, ulusal güvenliğimizi, ulusal çıkarlarımızı açıktan tehdit ediyor. Bölgede yeni bir savaş tutuşturmak isteyen ABD destekli İsrail ile ilişkileri toptan kesmek, Türkiye'nin komşu İran'a yönelik provokasyonlara araç olmasına olanak vermemek, ABD dayatmalarının tersine, tüm bölge ülkeleriyle eşit haklı, karşılıklı yarar sağlayıcı ilişkiler için, barışçı ve başına buyruk bir dış politikayı yaşama geçirmek. Böylesi hedefler için birleşmek ve sesimizi yükseltmek, tüm ulusal demokratik güçler için ivedi bir görevdir.

LENİN KÖŞESİ

"Ne Yapmalı?"'nın 80. yılı

Bundan 80 yıl önce, 1902 Martında yayımlanan "Ne yapmalı?" yapıtında V.İ.Lenin yirminci yüzyılın başlangıcında komünistlerin önünde duran bazı temel sorunları, özellikle kendiliğinden-gelme hareket ile bilinçli hareket, ekonomik savaşım ile politik savaşım arasındaki bağ, yığınların öncüsü olarak Marksist partinin rolü, partiyi ideolojik ve örgütsel bakımdan güçlendirmenin yol ve yöntemleri gibi sorunları işledi. Emperyalizm çağında dünya komünist ve işçi hareketinde yayılmış bulunan sağ ve "sol" oportünizmin "ortak kökeni"ni gösterdi. Bunların kendiliğinden-gelmeliğe boyun eğdiklerini ortaya koydu. Yapıt, Marksizmin, Leninizm aşamasına yükselmesinde bir köşetaşı oldu.

O yıllarda ekonomik savaşımı her şeyin üstünde görenlere karşı ödünsüz savaşım veren Lenin, ekonomik savaşımın burjuva erkini yıkmak için yeterli olmadığını, burjuva erkinin ancak politik savaşımla alaşağı edilebileceğini ve böylece emekçilerin ekonomik çıkarlarının da karşılanacağını belirtti: "Ekonomik çıkarların belirleyici rol oynamasından, hiç de ekonomik savaşımın özellikle büyük önem taşıdığı sonucu çıkarılamaz. Çünkü sınıfların en temel, 'belirleyici nitelikte' çıkarları genel olarak ancak köklü politik değişiklikler sonucu karşılanabilir; ve özel olarak da proletaryanın başlıca ekonomik çıkarı ancak burjuva diktatörlüğü yerine proletarya diktatörlüğü kurulduğu zaman karşılanabilir." (Tüm yapıtlar, c.6, s.46, Rusça)

Lenin, yığınların politik savaşım verebilmeleri için bilinç düzeyinin yükseltilmesi, yığınlara sosyalist bilincin götürülmesi gerektiğini belirtiyor. Ama bu sosyalist bilincin kendiliğinden-gelme hareketin içinden doğmadığını, bunun işçi hareketine, yığınlara devrimci Marksist partinin, komünist partisinin günlük çalışmalarında iletmesi gerektiğini belirtti. Bu eylemin genişlik ve yoğunluğunun da sınıf savaşımının boyutlarına bağlı olduğunu ortaya koydu. Sosyalist ideolojinin, sosyalist bilincin işçi hareketine, yığınlara iletilmesinin burjuva ideolojisine karşı ardıcıl ve çetin savaşım verilerek yapılabileceğini belirtti: "Hareketlerinin süreci içinde işçi yığınlarının kendilerinin bağımsız bir ideoloji yaratmaları söz konusu olmadığına göre, yapılacak tek şey, ya burjuva ya da sosyalist ideoloji arasında seçim yapmaktır. Başka yol yoktur (çünkü insanoğlu bir "üçüncü" ideoloji yaratmamıştır ve üstelik, sınıf çelişkileriyle bölünmüş olan toplumda, sınıf niteliği taşımayan ya da sınıflarüstü bir ideoloji olamaz). Onun için sosyalist ideolojiyi her hangi bir biçimde küçümsemek,bu ideolojiye azıcık olsun sırt çevirmek burjuva ideolojisini güçlendirmek anlamı taşır."(Agy, c.6, s. 39-40)

Cuntanın "reform"u

G. BORA

Tüm köylü aileleri içinde topraksızların oranı 1963'te % 9 iken, MGK' nin hazırlattığı rapor bugün bu oranın % 25,DPT'nin raporu ise % 40' tan fazla olduğunu belirtiyor. Sorun öylesine yakıcı, köylünün "toprak"istemi öylesine köklü ki, geçmişteki birçok burjuva erki gibi, cunta da "toprak reformu" sorununu gündeme getirmek zorunda kaldı. Sınırlı bir toprak ve tarım reformu yasa tasarısı hazırlattı.

Ne ki, işbirlikçi tekelci burjuvazi-toprak ağası bloku hemen saldırıya geçti. Sözcüleri N.Ilıcak toprak reformunu, "Maddi yük, üretim kaybı, verimde düşüş, ideolojik örgütlenme olur"diyerek zararlı gibi gösterirken; M.Toker,"Bu sorun el uzatanı yakar" deyip tehdit bile savurdu.

KÖY-KOOP'u işlemez yapan, yöneticilerini zindanlara atan, gübreye, ilaca, köylünün tüm gereksinimlerine astronomik zamlar yapıp taban fiyatlarını düşük tutan, Afgan karşı-devrimcilerine toprak vereceğini açıklayan cunta, kendi reform taslağını bile savunamadı.

İşbirlikçi tekelci burjuvazi ve toprak ağaları şimdi bir yandan tarımı tümüyle, emperyalizmin gıda alanındaki yeni-sömürgecilik yöntemlerine, uluslararası tekellere açmaya çalışıyor. Bir yandan da köylünün harekete geçmesinden ödleri koptuğu için, onun toprak reformu ülküsünü karartmak amacıyla görülmemiş bir ikiyüzlülükle bin dereden su getiriyorlar.

"Toprak reformu özel mülkiyeti hedef alıyor" diyor, milyonlarca köylünün toprağa sahip olma istemini eziyorlar. "Cüce işletmeler verimi düşürür" diyor, ama köylülerin gönüllü olarak kooperatiflerde birleşmesini "ideolojik" buluyorlar. "Reform, devleti külfet altına sokar" diyor, ama"büyük çiftlik sahipleri daha çok desteklensin" istiyorlar. "Dağıtılacak yeterli toprak yok" diyor, varolanın dağıtılmasını engelliyorlar...

Komünistler neyi savunuyor? Neye karşı çıkıyor? Biz "toprakta özel mülkiyet varolduğu sürece, ağa mülkiyetine karşı köylü mülkiyetinden yanayız." (Lenin. Tarım sorunları s.368 Sol yayınları) Büyük işletmelerin daha yararlı olduğunu da biliyoruz.Ama bu, köylülerin "toprak sahibi olma" istemine sahip çıkmamızı engellemez. Büyük işletmelerin yararını köylü yaşayarak, kooperatiflerde gönüllü örgütlenerek nasıl olsa anlayacaktır. Üstelik ağa toprakları şimdi de, yarıcı, ortakçı vb. kullanımıyla bölünmüştür. Bugün ürettiğinin en az yarısını ağaya veren köylünün gerekli araç, gereç, ve kredi gereksinimi karşılandığında kendi toprağında çok daha fazla üretmeyeceği nasıl ileri sürülebilir? Büyük, modern kapitalist çiftliklerin dağıtılmasını savunan zaten yok. Bunlar devletleştirildiğinde, çalışanların denetiminde bugünkünden çok daha başarılı sonuçlar alınacaktır. Köylünün ürettiğini yok pahasına kapatıp ihraç ederek milyarlar vuranların aldığı devlet kredileri de köylüye ve kooperatiflerine aktarılırsa daha verimli ve kaliteli ürün elde edilmesi, daha çok ihracat yapılması da olanaklı olmayacak mı?

Kaldı ki, "Toprağın dağıtılması (tek başına) kapitalizmi yıkmayacak, onun gelişmesini geriletmeyecek; tam tersine... onun gelecekteki gelişmesi için daha genel, verimli ve sağlam bir temel hazırlayacak" (Lenin Age. s.363) nitelikte bir reformdur. Bunalım içine giren bugünkü Türkiye ekonomisinin durumu da iç pazarı büyütecek köklü bir toprak ve tarım reformunu gerektiriyor. Oysa işbirlikçi tekelci burjuvazinin kendisi de büyük toprak sahibidir. Büyük özel mülkiyetin topraktaki biçimine karşı, sınırlı olsa bile alınacak her önlemin, yığınlara genel olarak kapitalist özel mülkiyete karşı çıkılabileceğini göstereceğini iyi biliyor. Köklü bir toprak reformunun, ister istemez köylüye kapitalizmin içinde kalınamayacağını, sosyalizme yürümenin zorunlu olduğunu göstereceğini biliyor. Onun için ekonominin nesnel gereksinimlerine yüz çevirerek, toprak reformunun azgın düşmanı kesiliyor.

Son 40 yılda hükümetler 13 kez toprak ve tarım reformu yapmaya kalkıştı.Her seferinde işbirlikçi tekellerle bağlaşmış toprak ağalarının, büyük çiftlik sahiplerinin direnişleriyle karşılaşıp başarısızlığa uğradılar. Böylece masabaşı hesapları, bürokratik önlemler ve tepeden dayatmalarla, köylü yığınlarının ve demokrasi güçlerinin aktif desteği sağlanmadan başarıya ulaşılamayacağı defalarca görüldü.

Ne istediğini bilen, işçi sınıfı ve tüm demokrasi güçleriyle birleşmiş hareketli köylü yığınlarının gücü olmadan toprak ve tarım reformu gerçekleşemez. Ancak bu da yetmez. Toprak reformuyla birlikte, sanayileşmeyi de getirecek köklü ekonomik dönüşümlerin tümü yapılırsa, tarımda modern girdilerin yeterli düzeyde kullanılması sağlanırsa, ancak o zaman ulaşılacak yer köylüyü ve tüm halkı servindirebilir.

Köylü şimdi, kendisine verdiği sözü bile tutmayan, toprak ve tarım reformundan kaçan cuntadan bunun hesabını sormalıdır."Toprak köylüye verilecektir"diye yazan bir anayasa için savaşmalıdır. İşçi sınıfı bu savaşımında köylüyü her zaman destekleyecektir. ■

Yol ayrımı

● Işık YENİCE

Sovyet Sendikaları'nın 17. Kongresinde Brejnev yoldaşın açıkladığı yeni Sovyet barış girişimlerinin tarihsel önemi, insanlığın bir yol ayrımına geldiği sırada atılmış olmasındadır. 1982 yılının ortalarına yaklaşıyoruz. Bu yıl içinde, ya var olan askersel stratejik denge korunarak, nükleer silahlanma yarışı durdurulacaktır, yada kontrolü ve sınırlandırılması çok zor, belki de olanaksız, nitelikçe yeni nükleer silahlarla, yeni bir tur silahlanma yarışına başlanacaktır.

SSCB, insanlığın barışa giden yola, gözü dönmüş ABD yönetimi ölüme giden yola girmesi için elinden geleni yapıyor. SSCB'nin yeni barış önerilerinin Reagan yönetimince, üzerinde düşünmeye bile gerek görülmeden 24 saat içinde reddedilmesi bunun en son ve açık kanıtı.

ABD, NATO bu kez de yine, "Sovyetlerin Avrupa'da nükleer silah üstünlüğü olduğu" yalanına sarıldı. SSCB'nin füzelerini nükleer silah sayıp, ABD ve NATO uçaklarındaki ve denizaltılarındaki nükleer bombalarını yok sayarak halkları kandırmaya çalışıyorlar. Amaçları nükleer üstünlük sağlamak. Öyle değilse, ABD, SSCB'nin, SS-20 füzeleri hiç yerleştirilmemişken, daha sonra henüz çok az sayıda yerleştirilmişken yaptığı benzer moratoryum önerilerini neden geri çevirdi?

İşte gerçekler: SSCB, orta menzilli nükleer füzelerin sınırlandırılmasının, Salt-II kapsamına alınmasını önerdi. O zaman tek bir SS-20 füzesi yerleştirilmemişti. ABD reddetti. Daha sonra, henüz az sayıda SS-20 füzesi yerleştirilmişken, L.İ.Brejnev'in 2 Mart 1979'da, 6 Ekim 1979'da, 6 Kasım 1979'da yaptığı Avrupa'daki nükleer silahların karşılıklı sınırlandırılması ve görüşmelerin hemen başlaması önerilerini, ABD ve NATO başları duymazlıktan geldi. O zaman, Sovyetlerin askersel üstünlüğü yalanları henüz gündeme getirilmiyordu. Onun için, bugün barış önerilerini reddetmeye gerekçe olarak SS-20'lerin sayısının gösterilmesi, yalnızca ABD'nin nükleer üstünlük sağlama amacını gizleme çabasıdır.

Oysa SSCB'nin önerileri, savaş-barış kavşağındaki insanlığın önündeki, belki de son fırsatlardan birisi. Verilecek yanıt, Okyanusun ötesindeki bir avuç nükleer teröristin eline bırakılamayacak kadar önemli. Ağzından, "barış", "silahsızlanma" sözcüklerini eksik etmeyen cunta, Brejnev yoldaş'ın, halkımızın güvenliğini yakından ilgilendiren önerilerini destekleyeceği yerde, Reagan'ların, NATO başlarının, insanlığa dayattığı ölümüne silahlanma kararını destekledi. Böylece o, ülkemizin yeni ABD füzelerine rampa olmasına da onay vermiş oldu. Silahlanma yarışı sürerse, ülkemizin tıpkı soğuk savaş döneminde Jüpiter füzelerine olduğu gibi şimdi de yeni ABD füzelerine rampa, nükleer bir çatışma için hedef tahtası yapılmak isteneceğinden şüphe yok.

Ama ne dünya 1950'lerin dünyası, ne Türkiye Menderes döneminin Türkiye'si. Barış, silahsızlanma isteyen halklar, kaderlerini ne ABD-NATO başlarının, ne de kendi NATO'cu hükümetlerinin eline bırakmaya razı değil. Özellikle Haziran ayında yapılacak, BM Silahsızlanma İkinci Özel Oturumunda insanlığı barış ve silahsızlanma yoluna yöneltecek somut kararlar alınması, yıl sonundan önce Cenevre'deki ABD-SSCB görüşmelerinden Avrupa'ya yeni nükleer füzelerin yerleştirilmesini önleyecek bir karar çıkması için yığınsal savaşım yükseliyor. Barış ve silahsızlanma için savaşım çeşitli ulustan, inançtan, politik görüşten milyonlarca barışseveri, SSCB ve sosyalist ülkelerle omuz omuza getirdikçe ABD, NATO başları deliye dönüyor. Onları bir yandan kandırmaya çalışıyor, öte yandan "Sovyet yanlısı", "teslimiyetçi" olmakla suçluyor. Saldırıyor. Terörü önlemek adına halkımızın başına çöreklenen, ama nükleer teröristlerle işbirliğine girişen cuntanın ülkemizde Barış Hareketinin öncülerini, Komünist, Sovyet yanlısı olmak gibi yakıştırmalarla tutuklaması, bu saldırının en açık ve kaba bir biçimidir. ABD, NATO başlarının, dünya ve ülkemiz barış güçlerine, barışsever insanlarına bir gözdağıdır. Onların, barışı, barış hareketini ezmek için ne kadar azgınlaşabileceklerini kanıtlıyor. "Demokrasi en açık biçimde barış ve savaş temel sorununda ortaya çıkar" diyen Lenin'i doğruluyor. (Cilt 30, s.319)

Ne ki, ne cuntanın yasakları, ne barış güçlerine verilen gözdağı halkımızı göz göre göre ölüme gitmeye razı edemeyecektir. ABD'nin, NATO'nun, cuntanın kararına halkımız boyun eğmeyecektir, eğmemelidir. Brejnev yoldaşın önerilerine olumlu yanıtı, halkımız ülkemiz barış güçleri birleşerek verecektir, vermelidir. ■

Üç general

● Mehmet YAVUZ ●

"ABD'nin Türkiye'nin coğrafi durumundan yararlanmak istemesi doğaldır... Türkiye Sovyetler Birliği'nin hedefidir. Türkiye'ye yeni roketler, çevik kuvvetler yerleştirmek gerekebilir". Emekli Amiral Sezai Orkunt Şubat ayında 'Milliyet'te yayınlanan yazı dizisinde böyle diyor. Bir başka Emekli Amiral, Vedii Bilget ise şunları yazıyor: "Türkiye'nin ulusal egemenliği konusundaki baskıların ana içeriği, ABD'nin Yakındoğu politikasında tehlikeli bir yer almamız yönündeki zorlamalardır... Başarımızın temel kavramı giderek yoğunlaşan soğuk savaş havasına kapılmamak, uluslararası yumuşama ilkesini direşkenlik ve inançla savunmaktır" ("Cumhuriyet", 11 Ocak 1982).

Bu iki generalden hangisi gerçeği söylüyor? Her ikisi de Türk ordusunun üst kademelerinde çalışmış birer subay olarak, ABD ve NATO'nun askersel stratejisi konusunda yeterli derecede bilgilidirler. Ama her bilgili olan gerçeği söylemez. O zaman, soruyu şöyle soralım: Hangisinin söyledikleri ulusal egemenliğe, ulusal çıkarlara uygun düşüyor? Hangisi Türkiye'nin değil, ABD'nin NATO'nun çıkarlarını öne çıkarıyor?

Orkunt yola, şimdiye kadar hiçbir savaş başlatmamış olan Sovyetler Birliği'nin "saldırgan" olduğu yalanından çıkıyor. Türkiye Sovyetler Birliği ile komşu olduğu için, topraklarımıza yeni ABD silahları, güçleri yığılması gerektiğini savunuyor. Reagan yönetiminin harpçi politikasına uyulmasının Türkiye'yi tehlikeye atacağını söylemeyi suç, hatta vatan hainliği ilan ediyor. "ABD'ne uyun yoksa komünistler gelir" korkutmacasıyla Amerikancılık yapıyor.

Bilget ise, Atatürk'ün belirlediği barış ve komşularla iyi ilişkiler politikasını savunuyor. Bunun, ulusal egemenliği güçlendireceğini gösteriyor. Ulusal çıkarların, uluslararası yumuşamayı gerektirdiğini belirtiyor. ABD politikasının her zaman zorlayıcı, emperyalist, müdahaleci olduğunu, Türkiye gibi ülkelerdeki istikrarsızlıkları, o ülkeleri ulusal bağımsızlıklarını zedeleyici bağlara sokmak için kullandığını sergiliyor.

Bir başka emekli general, Muzaffer Özsoy da, Bilget gibi, Türkiye'nin "Çevik Kuvvet"lere olanak sağlamasına karşı çıkıyor. Özsoy, 23 Aralık 1981 günlü "Milliyet"te yayınlanan yazısında, Bilget'ten farklı olarak, Türkiye'nin NATO sınırlarını savunması gerektiği, Sovyetlerin saldırgan olduğu gibi emperyalist kökenli jeopolitik kavramlarını savunuyor. Ama o buna karşın, "Ortadoğu'da Türkiye ve ABD çıkarlarını hedefte dengelemek mümkün değildir" diyor ve gerçekçi bir şekilde "Çevik Kuvvet"lere olanak sağlanmasının, "Türkiye'yi zayıflatacağını" vurguluyor.

Evet, bu üç yüksek rütbeli subay da, Türk ordusundan çıkmışlardır. Söyledikleri ile ABD yönetiminin dayatmaları karşısında ordu içindeki farklı görüşlerin çatışmasını yansıtıyorlar.

Şimdi Türk ordusundaki her subay ve assubay, ulusal çıkarları temel alarak kafasında açık bir tutum belirlemek yükümlülüğüyle karşı karşıyadır: Atatürkçü barış politikasından ve yumuşamadan yana mı, yoksa Enverci yeni serüvenlerden yana mı? Ulusal bağımsızlıktan yana mı, yoksa ABD'nin NATO'nun çıkarlarından yana mı? Barışı sürdürmekten yana mı, yoksa savaş kışkırtıcılığından yana mı? Ülkemizin, bölgemizin ve dünyanın içinde bulunduğu kritik durum, Türk ordusundaki subay ve assubayların omuzlarındaki bu sorumluluğu artırıyor. ■

Terörizme karşı birlikte savaş!

Elif TOROSLU

"Terörizmin kökünü kazıyacağım" diye erke el koyan cunta, ardarda gençleri asarken, terörizmin asıl kaynağı, olduğu gibi duruyor. "Terörizm, kapitalizmin bunalımının bir ürünüdür" (TKP 1981 Plenum raporu, s.50). Cunta "24 Ocak" maşasıyla bu ateşi körüklüyor. Ülkede işsizlik % 22'ye vardı. Yıkıma uğrayan küçük üreticinin, küçük ve orta işletmecinin sayısı hızla artıyor. Aydınların, memurların, öğrencilerin, köyden kente göçenlerin, orta katmanların durumu, daha da kötüleşiyor. "Umutsuzluğun teori ve pratiği" (age, s.50) olarak terörizmin nesnel temeli genişliyor. Cunta, emperyalizme daha sıkı bağlanıyor. Amerikan yönetimiyle askersel-politik ilişkileri tırmandırıyor. Uluslararası terörizmin örgütleyicisi CİA, özgürce ülke içinde "çalışma"larını sürdürüyor. MHP elebaşıları salıveriliyor. Ordu ve devlet kademelerindeki MHP'li faşistler duruyor. Cunta bunlar yetmiyormuş gibi, Afganlı karşı-devrimci teröristleri de Türkiye'ye getiriyor. Öteyandan işkence, sistemli ve yığınsal. Cunta, tüm ülkede devlet terörü estiriyor. MİT, MLSPB adlı anarko-terörist gruptan bir döneğe, salt böylesi grupların yandaşlarını geçmişten gereken dersleri çıkartmaktan soğutmak için, mahkemede "özeleştiri" yaptırtıyor. Dev-Sol'dan bir tutuklu, mahkemede "bize işkence yapıldı" dediği için dövülüyor. "Terörizmin kökünü kazıyacağım" diyen cunta, tam tersine, terörizmin nesnel ve öznel kaynaklarını güçlendiriyor. Bunları, kendi eliyle genişletip yeniden üretiyor.

Sayılanlar, terörizmin her türüne karşı ideolojik ve politik savaşımın bugün de güncelliğini koruduğunu kanıtlıyor. Son yılların deneyleri, şunu açıkça gösterdi: "Nasıl ki enflasyon artı-değerin tekelci sermaye yararına yeniden dağılımının bir aracıysa terörizm de politik erkin egemen azınlık yararına ve demokrasi güçleri zararına yeniden dağılımının bir aracıdır" (Yuri Şerkovin, Toplumsal Bilimler Dergisi, 1/1982, s.203).

Bu nedenle TKP, komünistler bir yandan terörist eylemlerin yığınları devrimci savaşa çıkaracak bir savaşım biçimi olmadığını gösterirken, öte yandan da faşist terörün aynı ya da benzer eylemlerle önlenemeyeceğini söylediler.Bu, Marksizm-Leninizmin savunduğu çizgidir. Bolşevik Partisi daha 1903 yılındaki kuruluş kongresinde, Lenin'in kaleme aldığı şu kararı onayladı: "Kongre, politik savaşımın bir aracı olarak terörizmi, kesinlikle reddeder"(RSDİP, tutanaklar Moskova 1959, s.453). Lenin,Bolşevikler, terörizmin gerici hükümetleri değil, devrimci güçleri örgütsüzleştirdiğini, devrimcilerle halk yığınları arasındaki bağları zayıflatıp kopardığını sürekli ortaya koymuşlardı.

TKP, işte, terörizmin her türüne karşı öteden beri ideolojik-politik savaşımı, böylesi bir temel üzerinde yürütüyor. İşçi partileri ve Kürt demokratları da terörizme karşı ardıcıl savaşım veriyorlar. Ama, "sol" radikal akımlara da bu konuda büyük sorumluluk düşüyor.

F.Almanya'da çıkan "Demokratik Türkiye"nin 1. sayısında, 3. sayfada, "Kimlerdi... demokratik güçleri can savunması içinde silaha sarılmaya zorlayarak kanlı ortamın içine çekenler?"diye soruluyor.Bu önemli saptamadan çıkarılacak derslerin yığınlara gösterilmesi dirimsel önem taşıyor. Bugün, Dev-Yol gibi akımların temsilcileri, böylesi bir görevle de karşı karşıyadır. Geçmişte, sözde "silahlı propaganda" yapan anarko-terörist gruplarla ve onların eylem anlayışlarıyla aralarına kesin bir çizgi çekmemiş olan bu grupların, "sol" terörizme karşı kesin bir politik tutum almalarından,yalnız devrimci güçler, demokrasi güçleri kazançlı çıkacaktır.

Biz bu gruplara, barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi, ekmek ve özgürlük için birlikte savaşı öneriyoruz. Eğer binlerce gencin terörizme kaymasını birlikte önleyebilirsek, devrimci hedeflere varmada tutulacak yol konusundaki tartışmalarımız da daha yararlı, daha yapıcı ve sonuç verici olacaktır. Bu, tüm ulusal demokratik güçlerin birliği yönündeki adımların daha da güçlenmesi demektir. MHP'nin terörünün yeniden hortlatılmasının önüne geçmek, devlet terörünü tümüyle gemlemek ve yok etmek ancak böyle olanaklı olacaktır.

■

Yakıcı sorun

"Sosyal felaket", "patlamaya hazır bomba"... Burjuva basını, çalışabilir yaştaki nüfusun % 22'sini, yani 5,5-6 milyon insanı saran ve hızla yayılan işsizlik "felaketini" böyle niteliyor. Gerici egemen güçler bile işsizlikten yakınır ve çözüm arar görünüyor. Ama onlar, kendi yarattıkları işsizlik canavarından korkup, bunu azaltacak ciddi önlemler almaya gerçekten niyetli ve yetenekli midir? Hayır. Onlar, işsizliği artırma pahasına, ekonomik büyümeyi ve yatırımları frenlemeyi temel alan, 24 Ocak kararlarına "devam" diyerek bu soruyu çoktan yanıtladılar. Niyetleri, korkunç işsizliği öne sürüp, devletten, "istihdamı teşvik primi" vb. yeni subvansiyonlar, krediler almaktır. Gerçekte onları asıl endişelendiren işsizlik değil, işsizler ordusunun harekete geçmesidir. Buna da ekonomi dışı yollarla, baskı, zorbalık ve gerici bir anayasa ile çare arıyorlar.

İşsizlik, ancak halkımız savaşırsa gemlenebilir, işsizlerin çilesi azaltılabilir. Ne işsizlik, ne de işsizliğe karşı savaşım yanlız işsizlerin sorunu değildir. Yıkım ve işsizlik tehdidi altındaki tüm emekçilerin sorunudur. Yığınsal işsizlik tehdidi, işçilerin sayısını, örgütlülük ve savaşım gücünü azaltan, en az baskı ve zorbalık kadar etkili ekonomik bir zorbalık oluyor. ABD, Ford ve GM işçilerinin, işsizlik tehdidi altında, ücret zamlarından, yıllık izinlerinden vazgeçmesi bunu kanıtlamıyor mu? Günümüzde, işsizliğe karşı savaşım, ücreti, işi ve kazanılmış tüm sendikal hakları korumak savaşımıyla her zamandan çok içiçe geçiyor.

İşsizlik sorunu, gençlik sorunudur. Büyük şehirlerde toplanmış milyonlarca işsizin büyük çoğunluğu gençtir. Öğrenci gençlik, işsizlik tehdidi altındadır. Bu umutsuz ve öfkeli gençleri, faşist hareketin, "sol" serüvenciliğin tuzağından, çürüme ve lumpenlikten korumanın, demokrasi hareketine kazanmanın yolu, işsizliğe karşı onları örgütlü yığınsal savaşıma yönlendirmekten geçiyor.

Komünistler işten çıkarılanlara, iş sağlanıncaya kadar işsizlik ödentisi bağlanması, genel ve mesleki eğitim ve burs olanaklarının artırılması, konut yapımı, alt yapı, eğitim, sağlık gibi alanlarda yatırımların devlet eliyle hızla başlatılarak, yeni iş alanlarının açılması; ücretlerde indirim yapılmadan, çalışma süreleri azaltılarak, yeni işçi alımının sağlanması, işten çıkarmaların yasaklanması, işçi çıkaran fabrikaların demokratik devletleştirilmesi gibi geniş işsiz ve halk yığınlarının yakıcı istemlerini destekliyorlar. Askersel harcamalardan, işbirlikçi tekelleri "teşvik" için ayrılan fonlardan azaltma yapılarak, işbirlikçi tekellere yeni vergi ve prim yükleri getirilerek bu istemlerin kolaylıkla karşılanabileceğini gösteriyorlar. Ama kapitalizm sınırları içinde, ülkemizdeki işsizliğin ancak büyümesi önlenebilir, işsizlerin sayısı, çilesi biraz azaltılabilir. Ama işsizliğin kökü ancak devlet eliyle, planlı, ağır ve temel sanayi yatırımlarına, demokratik toprak ve tarım reformuna yönelerek, kazınmaya başlanabilir.

"İşsizliğe köklü çözüm için bizim trilyonlarca sermaye biriktirmemiz sağlansın" diyen işbirlikçi tekellerin karşısına, komünistler böylesi halktan yana köklü çözüm yolları ile çıkıyorlar. İşsizlik sigortası ve diğer yakıcı, kısa erimli çözümler ancak böylesi köklü ekonomik dönüşümler için savaşımla bütünleştiğinde etkili ve anlamlı olacaktır. Kimse işsizlik sorununun çözüm yollarını ele almayan bir anayasayı ve rejimi, milyonlarca işsize ve emekçiye "demokratik" diye yutturamayacaktır. İşsizliğe karşı savaşım,demokratik bir anayasa için savaşımdır.

M.F.

Türkiye önündeki fırsatı ...

▶Başı 1. sayfada

S.B. Devlet Başkanı L.İ.Brejnev bir dizi önerinin yanısıra, askersel filoların birbirinden uzaklaştırılması yönünde de bir öneride bulunmuştu. Bilindiği gibi, TKP, tüm önerilerin yanı sıra bu öneriyi de Türkiye'nin ulusal çıkarlarının bir gereği olarak desteklemiş, özellikle 6. Filonun karasularımızı kirletmesine son verilmesini istemişti.

"Türkiye'yi Karadeniz'de kıyısı olan komşu ülkelerle karşı karşıya getirme amacını taşıyan son 6. Filo kışkırtması, S.B.'nin barış önerilerini desteklemekle TKP'nin ne denli haklı olduğunu açıkça kanıtlamış bulunuyor. Bunun bir başka kanıtı, kışkırtmanın tam da Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında üç yıllık ticaret ilişkilerinin görüşülmesi eşiğine rastlamasıdır.

"Cuntanın Amerikan emperyalizminin dümen suyunda gitmesi, görüldüğü gibi, ülkemizin ulusal çıkarlarına ters düşüyor.

"Sovyetler Birliği'nden Türkiye'ye tehlike geldiği yolundaki iğrenç karalamalar gerçekte, Amerikan emperyalizminin sosyalist ülkeleri ve ulusal kurtuluş hareketlerini tehdit ettiği gerçeğini gizlemek amacıyla ortaya atılmıştır. Karadeniz'de bir karış kıyısı olmayan Amerika'nın savaş gemilerinin karasularımızda ne işi vardır? Burada artık, açıkça sosyalist ülkelere karşı boy gösterme söz konusudur. Cunta, ABD'nin bu saldırgan politikasına kölece boyun eğmekle, Türkiye'yi de gerginliğin, savaş tehlikesinin içine sürüklüyor.

"L.İ.Brejnev yoldaşın yaptığı Sovyet barış önerilerine Reagan yönetiminin yönünde karşı çıkan cunta gerçekte Türkiye'nin ulusal çıkarlarına aykırı bir yol izliyor. ABD'nin tüm dünyada, bu arada Ortadoğu'da, Akdeniz'de izlediği durumu gerginleştirme ve kızıştırma politikası Türkiye'nin tüm komşularıyla ilişkilerini düzeltme girişimlerine kökten aykırıdır.

"Böyle bir politikayla Arap, İran halklarıyla içtenlikli ilişkiler kurulamaz. Kaldı ki, cuntanın Amerikan "yardım"ları karşılığında, Türkiye'yi Ortadoğu'da, Basra Körfezi'nde jandarmalığa sürükleyeceğine ilişkin belirtiler vardır. Van'da yapılan büyük askersel havaalanları Afgan karşı-devrimci çetelerin "göçmen" adı altında Türkiye'ye yerleştirilmesi, İran'a karşı CİA'nın Türkiye topraklarındaki baltalama girişimleri ve BM'de İsrail yanlısı son tutum bu belirtilerden bazılarıdır.

"Türkiye halkı nükleer bir savaşta yok olmak istemiyor. Tüm komşularıyla barışçı, karşılıklı yarar ve eşitliğe dayalı ilişkiler kurmak istiyor. Sovyet barış önerileri, bizim ve tüm halkların önüne açılmış büyük bir fırsattır. Türkiye bu fırsatı kullanmalı, Amerikan emperyalizminin insanlık düşmanı, saldırgan amaçlarına araç olmamalıdır."

Yaşasın 1 Mayıs!

▶Başı 1. sayfada

lileri bırakır, AP başlarını kollarken, demokrasi güçleri üzerindeki baskı ve tutuklamaları yaygınlaştırıyor. Barbarca işkenceler uyguluyor.

Gericilik halkın tepkilerini "sivil rejime geçiş" manevrası ile yumuşatmaya, böylece "anayasal" kılıf altında, gerici otoriter bir baskı rejimini sonsuzlaştırmaya çalışıyor.

Cunta halka verdiği tek bir sözü bile tutmadı. Yalnızca sömürü ve baskıyı artırdı. Halk kendi yazgısını kendi ellerine almadığı, kendi çıkarlarını kendisi korumaya girişmediği sürece, halktan yana tüm güçler bu amaçla birleşmediği sürece, sömürü ve baskı daha da artacak, ülkemiz sonu belirsiz karanlıklara sürüklenecektir.

Emeğimizin,uzun yılların savaşımlarının tüm ürünleri,anayurt tehlikededir. Cuntanın bu azgın gidişi ancak tüm halkın, tüm ilerici güçlerin birleşmesiyle durdurulabilir. Yaklaşan 1 Mayıs'ı böylesi bir birleşik karşı koyuşun, bilinçli direnişin önünü açmak için bir basamak yapalım:

● Ülkemizin Ortadoğu'da ABD emperyalizminin, NATO'nun bir sıçrama tahtasına çevrilmesine, topraklarımızın ABD'nin saldırgan çevik kuvvetlerine, yeni atom füzelerine açılmasına engel olalım! Sovyetler Birliği'nin barış önerilerine destek verelim! 'Barışçı, başına buyruk bir dış politika'! Tüm komşularımızla dostluk ve işbirliği!

● 52'lere özgürlük! DİSK açılsın! Türk-İş üzerindeki baskılara son! YHK dağıtılsın! Cuntanın çıkaracağı iş ve sendika yasalarına hayır! Tüm çalışanlara, sınırsız grev hakkı, özgür sözleşme ve sendikalaşma hakkı!

● Ücretlerin, maaşların, taban fiyatlarının artırılması için, işten çıkarmalara karşı savaş! Bunalımın faturası tekellere, bankalara, toprak ağalarına, vurguncu tüccara ödetilsin!

● Tüm ilerici,demokrat tutuklulara özgürlük! İşkencelere idamlara, yargılamalara cezaevlerindeki zulme son! Poliste, savcılıkta avukatsız sorgulamaya son! Sıkıyönetim kaldırılsın!

● 1961 Anayasa'sının yırtılmasına karşı, ulusal demokratik bir anayasa için birleşelim!

● İşsizliğin, pahalılığın, faşist tehlikenin, ulusal baskının kökünün kazınması için, bağımsızlık ve demokrasi için, emperyalizme ve tekellere, bunların kollayıcısı cuntaya karşı tüm ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliği!

● Sosyalist ülkelerle, emperyalizme karşı ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımı veren tüm halklarla dayanışma! Komşu halklara, Kürtlere, Ermenilere karşı şoven propagandalara son! Yaşasın proletarya enternasyonalizmi, yaşasın halkların dostluğu!

İşçi sınıfımız bu 1 Mayıs'da da, askersel diktatörlüğe karşın, belgilerini yükseltmenin, birleşmenin uygun biçim ve yöntemlerini bulacaktır. Savaş deneyleri ona yol gösteriyor. İşçi sınıfımız 1 Mayıs'ı gene kutlayacaktır. Komünistler, parti örgütleri bu eyleminde işçi sınıfının savaş boylarında, ön sıralarda yerlerini alacaktır.

Sendika düşmanlarına karşı

▶Başı 8. sayfada

lerinde tüm olanakları değerlendirerek kongre öncesinde seslerini yükseltmelidirler. Türk-İş yönetiminin en gerici, AP-MHP yanlısı çetenin eline iyice geçmesini önlemek, kongreyi 24 Ocak kararlarına, 1961 Anayasasının yırtılmasına, 52 DİSK yöneticisinin yargılanmasına, emek düşmanı sendikal yasaların çıkartılmasına, ABD "çevik kuvvetleri"ne karşı bir platforma dönüştürmek için güçlerini seferber etmelidirler. Türk-İş içindeki sendikal haklardan, işçi çıkarlarından yana tüm sendikacıların aralarındaki görüş ayrılıklarını ikinci plana itip, sendika düşmanları çetesine karşı birleşmeleri, onları yalıtlamaları, işçi sınıfını güçlendirecektir.

M.Y.

Bizim Radyo'yu dinle, dinlet!

Pazar günleri dışında saat 6'da 25 m, 11820 kHz
Hergün saat 8, 10, 12, 14, 18'de 31,3 m 9585 kHz, saat 20, 22, 24'de 48,4 m 6200 kHz
Ek olarak, Pazar günleri saat 6 ve 16'da 31,3 m 9585 kHz
Ayrıca hergün saat 8, 13, 15, 17.45'de 31,58 m 9500 kHz, saat 20.40, 23 ve 23.30'da 50,70 m 5915 kHz.

DİYARBAKIR'DAN

20-21 Şubat günlerinde Diyarbakır'da: Bağlar, Ofis, Yeni hal, Balıkçılarbaşı, Dağ kapı, Çift kapı semtlerinde çeşitli pullamaların yapıldığı görüldü. Pullamalarda şu sloganlar vardı: "52 DİSK yöneticisine özgürlük", "Haydi DİSK'le dayanışmaya" İmza:TKP.

MİLİTANLARDAN

Yabancı düşmanlığı

Yabancı düşmanlığı nasıl mı yapılıyor? İşte size iki örnek: Biri "yerli", biri yabancı. Eski Nazi Springer'in Bild gazetesi: Alman halkının % 60'ı Türk'lerin 50 bin Mark verilip gönderilmesinden yanaymış. "Yerlisi"Hürriyet: Genç bir Alman kızı: "50 bin Mark verilirse ben de Türkiye'ye giderim" diyormuş. Kriz başına vurmuşmuş. Bir kıyamettir kopuyor, bir açık artırmadır gidiyor. Cunta kendinden geçmiş; değil 50 bin, daha da verilesiymiş. Ziraat Bankası yurda dönen işçileri, işlerinin patronu yapacakmış. Kaderimiz üzerine bir oyun oynanıyor: politik bir oyun. Biz Türkiye'li işçiler de seyirci bırakılmak isteniyoruz.

Kapitalist Almanya'da ekonomik kriz geldim, gidiyorum demiyor. İşsizlerin sayısı 2 milyonu aşıyor, yerlisi ve yabancısıyla birlikte. Büyük tekeller, Siemens'i Osram'ı, daha da işçi çıkarılacağını gizlemiyorlar. Gerici partiler, Strauss'un, Kohl'un hristiyan demokrat'ları, neo-faşistler, Alman halkının hoşnutsuzluğunu, biz yabancı işçilere yöneltmek istiyorlar. CSU'nun şefi Strauss, ABD'den bilenmiş olarak döndü. Amaçları iktidar olmak. ABD'nin tüm istemlerini yerine getirmek. Barış hareketini susturmak. Tüm işçileri sindirmek. Alman komünistlerinin "Unzere Zeit" gazetesinde okuduğum, anti-faşistlerin kongresinde gençliğe yapılan bir çağrıda ise şöyle deniyor: "Herşeyin sorumlusu yabancı işçilerdir aldatmacalarına inanmayın. Biz işsiz halkın öfkesinin Yahudilere, yabancılara, komünistlere yöneltilmesinin sonuçlarını gördük, yaşadık."

Bizi kendi çıkarları için Almanya'lara getirenler, Alman tekelleri, şimdi gene kendi çıkarları için bir çoğumuza gidin diyorlar. Onların kârları için işçiler gerekiyorsa kalacak, gerekmiyorsa gidecektir. Utanmadan da krizin, işsizliğin suçunu işçilerin, yabancıların üzerine atıyorlar.

Yabancı düşmanlığının arkasında, tekellere, sömürüye, işsizliğe karşı yerli ve yabancı işçilerin birlikte savaş vermesini önlemek, onların birliğini parçalamak, sınıf savaşını baltalamak planlarından başka bir şey yatmıyor. Alman gericileri Alman milliyetçiliğini kışkırtıp, Almanları Türklere düşman etmeye çalışırken, ortakları Tercüman'lar, Hürriyet'ler Türk milliyetçiliğini kışkırtarak, Alman düşmanlığı yapıp bizi yerli işçilerden ayırmak istiyorlar. Kışkırtmalara kapılmak düşmanın işine yarar. Türkiye'li işçilerin yeri Alman işçilerinin yanıdır. Gericiliğe verilecek tek yanıt birlikte savaşımdır. Dövizlerimizden başka birşeyle ilgilenmeyen, bize yurtta bir işyeri bile vaadetmeyen, ama Afgan karşıdevrimcilerine kapıları açan cuntaya da bir çift söz: Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz.

Ç.Korkmaz-Köln

DİSK'le dayanışma!

13 Şubat DİSK'in 15. kuruluş yıldönümünü DİSK'li, Türk-İş'li işçiler, parti örgütleri başarıyla karşıladılar. Semtlerde, işyerlerinde, fabrikalarda, mahallelerde bildiriler dağıttılar. Dayanışma, kutlama tebrikleri Davutpaşa Kışlası duvarlarında, telörgülerinde yankılandı. Telefon görüşmeleri ile fabrikalara, hastanelere, gazetelere, aydınlara, esnaflara yıldönümü ile ilgili mesajlar iletildi. Cuntanın savcıları, kolluk kuvvetleri afalladı, bazı postaneleri bastılar. Buralara jandarma ve polis koydular. Gülünç duruma düşmeseler, hani neredeyse pul ve jeton satışlarını yasaklayacaklardı. Bazı mahalleler, fabrikalar basıldı, didik didik arandı. Örneğin Sefaköy'de kahvede oturan işçilere, "DİSK üyesi misiniz?, 1 Mayısa katıldın mı?, Eğitimlere gittin mi?" diye sorular sordular. Sokaklardan, kahvelerden rasgele, adam topladılar. Polis, fabrikalardan uydurma gerekçelerle, ya da gerekçe bile göstermeden, daha önce sendikal çalışmalara katılmış işçileri, patronların ihbarlarına dayanarak gözaltına aldı. Ama kimseyi yıldıramadı. DİSK'in sesini susturamadı.

Ö.Tuna -İstanbul

Faşistlere ödül

12 Eylül öncesi Eskişehir Belediyesi, AP'li Başkan Hicri Sezen tarafından MHP'li militanların karargahı durumuna getirilmişti. Büyük yolsuzlukları ortaya çıkarıldığı için, 81 başında Sezen görevden alındı. Yerine Ankara'dan Em. Gen. İlhan Hakman getirildi.

Hakman, 12 Eylül öncesi MHP'nin düzenlediği birçok eylemin içinde yer almış, hatta planlayıcısı durumundaki faşist militanları müdürlük ve şeflik kadrosuna atadı. Eskişehir Süt Endüstrisinden atılan MHP'li Fahrettin Barınal'ı ESO müdürlüğüne getirdi. MHP'nin Eskişehir örgütüne silah temin etmede önemli rolü olan Mustafa Can'ı Fen İşleri Şantiye Şefliğine getirdi. Göreve başlamasının 1. yılında yaptığı basın toplantısında "İşçi ücretlerini zamanında ödemesek de işte aksama olmaz" dedi. "Bizim bilgimiz olmadan basına haber sızmayacak" tehdidini savurdu. Herkes merak ediyor: İ.Hakman Eskişehir Belediyesinde ne yapmak istiyor?

H. Eren -Eskişehir

Sendika düşmanlarına karşı

Fransız burjuva gazetesi "Le Monde", "işçiler Türk-İş'ten artık birşey beklemiyor" diye yazıyor. İşçiler Türk-İş'ten değil ama, bugünkü Türk-İş yönetiminden birşey beklememeğe başlıyor, deseydi herhalde doğruyu dile getirmiş olurdu.

Türk-İş yönetimi, yalnız cuntanın yasaklamaları yüzünden mi bu duruma geldi? Hayır. Bugünkü Türk-İş yönetimi, 12 Eylül devirmesinden bu yana, "cuntanın dümen suyunda sendikacılık" politikası güttü. İşçilerin açlığa itilmesini engellemeye çalışmadı. Gerçek ücretlerin yirmi yıl öncesinin düzeyine düşürülmesinden Türk-İş yönetimi de sorumludur. Türk-İş yönetimi DİSK'in kapatılmasına, 52 yöneticisinin idam edilmek istenmesine hiç ses çıkartmadı da, gitti Polonya daki karşı-devrimci Solidarnoşç'a sahip çıktı. Dahası, Teşkilatlanma Sekreteri O.Erçelik, kapatılmış sendikaların üyeleri için, "Türk-İş'e adam adam ayıklayarak üye alacağız"dedi.

Türk-İş yönetimi, DİSK'in ve yöneticilerinin sendikal çalışmalarından ötürü mahkum edilmek istenmelerine karşı çıkmayarak cuntanın sendikal hakları bu yasalarla iyice kısıtlamak istemesine de "evet" demiş oldu. Çünkü, cuntanın yeni yasalarla sendikal hakları ne kadar kısıtlayıp ne kadar kısıtlayamayacağı DİSK davasının sonuçlarına da bağlıdır.

Üstelik Türk-İş yönetimi, cuntanın politika yapma yasağı yetmezmiş gibi, yayınladığı bir genelge ile, Türk-İş'e bağlı sendikaların Genel Kurullarında "politika yapılmasını" bir de kendi yasakladı.

İşte yaklaşan Türk-İş Genel Kurulu arifesinde, Türk-İş yönetimi işçilerin karşısına bu yüzle çıkıyor. O, cuntaya böylesine boyun eğmeseydi, işçi hakları bu ölçüde yok edilemezdi. Bu politika, en çok Türk-İş içindeki gerici-faşist karması sendika düşmanlarının, O.Erçelik'lerin, K.Özdemir'lerin, M.Özbek'lerin, M.Başoğlu'ların, Ş.Yılmaz'ların işine yaradı, bu çeteyi palazlandırdı. Onlar şimdi Türk-İş yönetimini iyice ellerine geçirmek, sosyal adaletten, geniş sendikal haklardan yana olanları da tasfiye etmek istiyorlar. Bu amaçla, sanki Türk-İş yönetiminin bugüne kadarki politikasında suçun büyüğü kendilerinin değilmişçesine yavuz hırsızlık yapıyorlar, işçi haklarından yana sözler eder gözüküyorlar. Kongre yaklaştıkça Ş. Yılmaz bu demogojide öne geçiyor.

İşçi sınıfı, açıktır, cuntanın baskı ve yasakları altında, böylesi bir yönetimin hazırladığı Türk-İş Kongresinden büyük sonuç beklemiyor. Ama yaklaşan Türk-İş Genel Kurulu, başta Türk-İş üyeleri olmak üzere, sendikalı-sendikasız tüm işçilere, bu toplantıda Türkiye işçi sınıfının güncel istemlerini, sendika düşmanlarının karşısına dikme olanağını getiriyor. İşçiler dürüst sendikacılar, işyerlerinde, temsilciliklerde, sendika şube ve merkez-

▶Arkası 7. sayfada